

Internet povlnné školy nevtlačí

Pri e-learningom vzdelávaní sa frekventant nemusí prispôbobať časovému rozvrhu študijnej skupiny, ako je to pri tradičnej forme prezenčného štúdia.

E-learning je progresívna forma vzdelávania na diaľku, ktorá využíva možnosti internetu. Učíteť a študent sú na geograficky rozličných miestach, dokonca aj na rôznych kontinentoch a v rôznych časových pásmach. Komunikujú cez internet a ani sa nemusia vidieť. O špecifické elektronického vzdelávania hovorme s predstaviteľom pre medzinárodné vzťahy a programy Vysoké školy manažmentu v Trenčíne JOZEFOM HVOREČKYM. Cez internet vŕchuje na Liverpoolskej univerzite.

Čo sa za e-learningové vzdelávanie učí - a naučíť? „Samozrejme. Vychádza si to však netradičné metodické postupy. Aj pri nich je podstatná komunikácia medzi učiteľom a študentom, jej forma je odlišná.“

V bežnej triede sa žiaci a učiteľ vidia. Ako je to vo virtuálnej triede? „Technické nároky na prenos zvuku a obrazu sú oveľa vyššie, takže komunikácia je drahšia. Pretože ani vo svete školy nepolyupujeme peniazmi, najčastejšia komunikácia je textová. „Rezhov“ sa písomne. Buď synchronne - ako pri čítaní, alebo asynchronne, zápisom diskusijských príspevkov do určených priestorov. Pri synchronnej komunikácii treba mať všetkých účastníkov na internete naraz. Trieda môže mať problém zorganizovať stretnutie pre pracovné a rodinné povinnosti študentov alebo pre časový posun. Preto je asynchronná forma bežnejšia. Každý si usporiada svoj čas, ako potrebuje. Samozrejme, a dobre technickou infraštruktúrou a rýchlym internetom je možné dosiahnuť živý prenos obrazu a zvuku alebo umiestniť na internet nasnímané prednášky, ktoré si študent stiahne do svojho počítača.“

„Učíteť v takejto triede je teda ľahšie.“
„Nie, skôr ťažšie. Práve preto, že sa nevidí štít z výrazu tváre či gest, záleží na presnosti výjadrovania, na dostatku kvalitných študijných materiálov, na voľbe tém, ktoré dôkladnejšie zaujímajú než nezaujímajú a vyvolávajú biesu medzi nimi, kontrolovať, aby komunikácia prebiehala na primeranej odbornej úrovni a podobne. Hlavnou výhodou e-learningu je možnosť rozlíšiť si povinnosti tak, aby ich človek stihol kvalitne vykonať v čase, ktorý mu najviac vyhovuje. Učiteľ môže učiť iba 1 - 2 predmety pre záujemcov z celého sveta. Tým dokáže efektívnejšie využiť svoju vedomosť, ďalej si ich rozširovať a prehĺbovať a zvyšovať hodnotu svojej pracovnej sily. Na výkon svojho povolania potrebuje trvalý prístup na internet, ale ten môže slúžiť tiež aj iným, ako na tichomorskom ostrove. Nevhodnou takto izolovaného učenia je absencia systé-
matically. Prejavuje sa predovšetkým pri aktivitách, ktoré presahujú kapacitu jednotlivca - návrh a tvorba nových učebných plánov, riešenie vedecko-výskumných úloh atď. Takže škola v pôvodnom zmysle slova zatiaľ nevymizla.“

„Dá sa očakávať, že takto budú pôsobiť aj zahraničné školy na Slovensku?“
„Už pôsobia. Napríklad City

University of Seattle ponúka na základe spolupráce s Vysokou školou manažmentu (VSM) svoje programy v doméne si v e-learningom vzdelávaní. Študent si môže vybrať. Ak je program v doméne ponúka, dá sa absolvovať v rámci tradičných prednášok. Tie, ktoré medzi nimi nie sú, môže absolvovať cez internet. VSM má aj vlastné programy, ktoré tiež ponúka cez internet. Ich kvalitu ocenila aj Európska asociácia univerzít počas nedávnej evaluácie. V záverečnej správe uviedla, že náh prístup zaradil VSM medzi európskych lídrov. Máme vlastnú e-learningovú platformu, obsah predmetov je podporovaný študijnou literatúrou a učebnými materiálmi, takže študent môže plnohodnotne študovať aj cez internet.“

„Dá sa takto absolvovať celé štúdium?“
„Ak máte na mysli štádium, vedieť k americkým diplomom, tak áno. Slovenský zákon o vysokých školách vyžaduje osobnú účasť študenta na štádiu. Takže v tomto prípade to úplne nejde.“

Študenti by však mohli podceňovať. „Majú sa to pokúsiť, ale neodporúčame im to. Jednak to nie je v ich vlastnom záujme, jednak ich pri odhlásení priame stihame. Uvedomte si, že desiateho záujemcu o vzdelávanie má

■ S dobrou technickou infraštruktúrou a rýchlym internetom je možné dosiahnuť živý prenos obrazu a zvuku alebo umiestniť na internet nasnímané prednášky, ktoré si študent stiahne do svojho počítača.

Jozef Hvoreček,
predseda medzinárodných vzťahov a programov
Vysoké školy manažmentu v Trenčíne

E-learningové štúdium nie je vhodné pre každého študenta. Musí byť vnútorne motivovaný a sebadisciplinovaný.

veľmi presné očakávania. Vie, čo sa potrebuje naučiť, pretože spravilá prácu v oblasti, v ktorej sa chce vzdelávať. Má praktické skúsenosti, chyba mu však hlbí teoretický základ a chápanie vnútornej prevažnosti poznatkov. Viac ako o vzdelávanie mu ide o „Aozvedlanie“, aby mohol efektívnejšie vykonávať svoju prácu. Takže nemá motíváciu podceňovať. Na vý-
stupu existujú efektívne spôsoby prevencie plagiatstva. VSM napríklad kontroluje všetky práce študentov voči obsahu celého internetu. Okrem toho učiteľ dáva pozor na to, či študent vystupuje po celý čas vlastným charakteristickým spôsobom a sledujú dokonca aj ich opakované gramatické chyby.“

„Viete určiť identitu študenta aj cez internet?“
„Áno, identita sa dá veľmi presne určiť aj cez internet. Naša škola vyžaduje aj osobnú účasť na skúškach. Ak napríklad zahraničný študent nie je schopný pricestovať zo zahraničia, je povinný zložiť ja pred „proktorom“ - kvalifikovaným odborníkom, ktorého výberie zodpovedný pracovník školy.“

„Nie je to prívelím pedagogická a administratívna náročný proces?“
„Za desať rokov existencie sme si vypracovali funkčný systém, ktorý garantuje kvalitu výstupu. Väčša nemeš nemali študenti nikdy problémy so zameriavaním. V záujme o absolventov nás ARRA zaradila na štvrté miesto medzi slovenskými vysokými školami. Absolvent sa srovnáva so vzduchu - jeho kvalita je priramaná úsiliu, ktoré mu škola venuje.“

City University of Seattle vyučuje iba po anglicky, VSM po anglicky a po slovensky. Dá sa očakávať, že na trh vstúpi svetová univerzita, ktorá bude ponúkať vzdelávanie v slovenskom?“
„Už dnes si záujemcovia zo Slovenska môžu vybrať medzi

globálne pôsobiacimi on-line programami vrátane renomovaných svetových univerzít. Problémom je jazyk komunikácie. Angličtina je nepochybne najvhodnejšia. Vzdelávaci trh na Slovensku je príliš malý na to, aby sa zahraničným univerzitám oplatilo vzdelávať po slovensky. Dokonca aj uplatnenie celosvetovo rozšírených jazykov ako španielčina je diskutabilné. Nielen pre menšiu dostupnosť odbornej literatúry, ale najmä preto, lebo uchádzači o e-learning sa chcú spraviť uplatniť na medzinárodnom trhu práce. Na ňom sa akademické tituly z anglicky

hovoriacich krajín cenia vyššie.“
Co by ste poradili záujemcom o e-learningové štúdium?
„Tento druh štúdia nie je vhodný pre každého. Ideálnym študentom je dutevne zrelý samostatne sa rozhodujúci študent a praktickými skúsenosťami v študovanom odbore. Musí byť vnútorne motivovaný a sebadisciplinovaný. Nikto ho nebude „nabáňat do štúdia“, takže bez pravidelnej aktivity začne zanedávať a nesplní nárok naňho študent.“

Jarmila Horáková
ILUSTRÁCIA FOTO: IAN

VYSOKÁ ŠKOLA MANAŽMENTU CityUniversity of Seattle

študuj - slovenské alebo americké programy
- v slovenčine alebo angličtine
- denne alebo diaľkovo
- s domácimi a zahraničnými expertmi

Bc. podnikový / znalostný manažment
Mgr. znalostný manažment
BSBA Bachelor of Science in Business Administration
MBA Master of Business Administration
IEP Intenzívny program výučby angličtiny

www.vsm.sk

Tel: +421 32 6529 337 E-mail: trenvinc@vsm.sk
Tel: +421 2 6381 0001 E-mail: Bratislava@vsm.sk

Bežovcova 04
911 01 Trenčín 931 04 Bratislava On the Move